

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška a soudců Josefa Baxy, Michaely Bejčkové, Radana Malíka, Petra Mikeše (soudce zpravodaj), Pavla Molka a Tomáše Rychlého v právní věci navrhovatelky: **vláda**, se sídlem nábreží E. Beneše 4, 125 11, Praha 1, za kterou jedná na základě pověření JUDr. Václav Henych, ředitel odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra, se sídlem nám. Hrdinů 3, 140 21, Praha 4, proti odpůrci: politické hnutí **NÁŠ HLUČÍN**, IČ 71339884, se sídlem Ostravská 1923/3, 748 01 Hlučín, o návrhu na pozastavení činnosti politického hnutí,

t a k t o :

- I. Činnost politického hnutí **NÁŠ HLUČÍN** **se pozastavuje** z důvodů nepředložení výroční finanční zprávy za roky 2015 a 2016 k informaci Poslanecké sněmovně, ani později Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí, a nepředložení výroční finanční zprávy za rok 2017 Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí.
- II. Navrhovatelce **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Dne 7. 1. 2019 podala u Nejvyššího správního soudu vláda (dále jen „navrhovatelka“) návrh na pozastavení činnosti politického hnutí **NÁŠ HLUČÍN** (dále jen „odpůrce“) podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o politických stranách“). Tento návrh odůvodnila tím, že odpůrce opakovaně nesplnil svou zákonnou povinnost předložit výroční finanční zprávy, a to za roky 2015, 2016 a 2017.

[2] Odpůrce se k návrhu, ač Nejvyšším správním soudem vyzván, ve stanovené lhůtě nevyjádřil.

[3] Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl Nejvyšší správní soud s presumovaným souhlasem účastníků řízení bez nařízení jednání.

[4] Podle § 4 písm. a) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu. Z § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, ve znění účinném do 31. 12. 2016, vyplývala povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. 4. Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční zprávu v členění konkretizovaném pod body a) až f) tohoto ustanovení. Novelou zákona o politických stranách, provedenou zákonem č. 302/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, byl s účinností od 1. 1. 2017 zřízen Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí (dále jen „úřad“), na nějž přešly kontrolní pravomoci v oblasti dohledu nad hospodařením stran a hnutí, vykonávané Poslaneckou sněmovnou (§ 19f zákona o politických stranách v platném a účinném znění). Namísto Poslanecké sněmovny mají politické strany a hnutí předkládat své výroční finanční zprávy tomuto úřadu (§ 19h zákona o politických stranách v platném a účinném znění). Nesplnění této povinnosti je i po novele důvodem pro podání podnětu vládě k podání návrhu Nejvyššímu správnímu soudu na pozastavení činnosti politické strany nebo hnutí (§ 14 odst. 1 zákona o politických stranách). Dle přechodných ustanovení (čl. II bod 2 části první zákona č. 302/2016 Sb.) je zřejmé, že odpůrce měl povinnost předložit výroční finanční zprávy za roky 2015 a 2016 Poslanecké sněmovně. Té příslušelo posoudit splnění této povinnosti nejpozději do 7. 6. 2017. Agenda výročních finančních zpráv politických stran a hnutí přešla na nově zřízený úřad ke dni 8. 6. 2017, jak vyplývá z vyjádření úřadu zaslaného společně s návrhem na rozpuštění politického hnutí.

[5] Politické hnutí tedy mělo předložit výroční finanční zprávu za rok 2016 nejpozději ke dni 1. 4. 2017 Poslanecké sněmovně. Pokud tak v této lhůtě neučinilo a nestalo se tak ani do 8. 6. 2017, mohlo své pochybení napravit předložením výroční finanční zprávy za rok 2016 Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí, který by při jejím posuzování vycházel z § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, ve znění účinném do 31. 12. 2016. Výroční finanční zprávy za rok 2017 se již předkládaly tomuto úřadu ve lhůtě do 1. 4. 2018 podle § 19h zákona o politických stranách ve znění zákona č. 302/2016 Sb.

[6] Podle § 14 odst. 1 zákona o politických stranách může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže jejich činnost je v rozporu mimo jiné s § 19h tohoto zákona.

[7] Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuoobnovení jejich činnosti. Návrh podá vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu pátého

soudního řádu správního. Podle § 96 s. ř. s. rozhoduje o návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí soud podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu.

[8] Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud konstatuje, že podle usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu č. 1232 z 47. schůze konané dne 25. 5. 2016, ke zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2015, odpůrce nepředložil úplnou výroční finanční zprávu za rok 2015 [část III. bod 5], podle usnesení Poslanecké sněmovny č. 1653 z 56. schůze konané dne 27. 4. 2017, ke zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2016, odpůrce nepředložil výroční finanční zprávu za rok 2016 [část III. bod 5]. Dle podnětu na rozpuštění politického hnutí NÁŠ HLUČÍN ze dne 2. 5. 2018, čj. UDH-557/2018, vydaného úřadem nepředložil odpůrce výroční finanční zprávu ani za rok 2017.

[9] Dne 10. 6. 2019 obdržel Nejvyšší správní soud sdělení úřadu, č. j. UDH-1849/2019, dle kterého politické hnutí NÁŠ HLUČÍN doposud nepředložilo výroční finanční zprávy za roky 2015, 2016 a 2017.

[10] Na základě uvedených skutečností Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podaný návrh je důvodný, neboť z údajů obsažených ve spise bylo zjištěno, že odpůrce skutečně nesplnil zákonem uložené povinnosti, neboť v zákonem stanoveném termínu, ani později, nepředložil příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně a později úřadu, výroční finanční zprávy za roky 2015, 2016 a 2017. Nesplnil tak zákonnou povinnost stanovenou v § 18 zákona o politických stranách, ve znění do 31. 12. 2016, a povinnost stanovenou v § 19h zákona o politických stranách, přičemž nesplnění této povinnosti představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší správní soud rozhodnout o pozastavení činnosti strany nebo hnutí.

[11] Ze smyslu § 14 odst. 1 zákona o politických stranách je zřejmé, že za situace, kdy politická strana nebo politické hnutí výroční finanční zprávu nepředložily buď vůbec, anebo ji nepředložily se zákonem požadovanými náležitostmi, a kdy se tak stalo opakovaně, takové porušení opodstatňuje pozastavení činnosti politické strany nebo politického hnutí. Nejvyšší správní soud při svém rozhodování vycházel i z nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 26/94 ze dne 18. 10. 1995 (N 62/4 SbNU 113; 296/1995 Sb.), podle kterého strany a hnutí trvale porušující zákon (tedy nikoli zákon jednorázově porušily, nýbrž toto porušování má charakter perpetuálního chování – viz znění § 4 zákona) nemohou vyvíjet činnost, neboť tímto opakovaným porušováním zákonů se chovají způsobem ohrožujícím demokratické základy státu. Smyslem institutu pozastavení činnosti politické strany nebo hnutí je v těchto případech vytvořit právní rámec pro nápravu vadného stavu, a pokud k této nápravě ve stanovené lhůtě nedojde, k následnému podání návrhu na rozpuštění politické strany nebo hnutí. Podle § 14 odst. 2 zákona o politických stranách totiž mohou strany a hnutí při pozastavení činnosti činit pouze úkony zaměřené na odstranění stavu, který byl důvodem k rozhodnutí soudu o pozastavení jejich činnosti, a to nejdéle po dobu jednoho roku. Trvají-li i nadále skutečnosti, pro které byla činnost strany nebo hnutí pozastavena, podají orgány uvedené v § 15 zákona o politických stranách návrh na rozpuštění strany nebo hnutí. Podle § 14 odst. 3 cit. zákona, pokud dojde ve stanovené lhůtě k odstranění stavu, který byl důvodem pro pozastavení činnosti strany a hnutí, považuje se činnost strany a hnutí za řádně

obnovenou dnem, kterým byla stanovená povinnost uznána za splněnou příslušným orgánem (k tomu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. srpna 2007 sp. zn. Obn 1/2006, dostupné na www.nssoud.cz). Jinými slovy, ačkoliv Nejvyšší správní soud na základě zjištěných skutečností rozhodl o pozastavení činnosti odpůrce, nic mu nebrání v tom, aby bezprostředně po dodatečném splnění zákonných povinností pokračoval v plném rozsahu ve své činnosti.

[12] Je nutné dodat, že odpůrci již byla činnost pozastavena rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2015, čj. Pst 22/2014-19, jelikož nepředložil výroční finanční zprávy za roky 2012 a 2013. Nyní podaný návrh na pozastavení činnosti byl podán z důvodu nepředložení výroční finanční zprávy za roky jiné, konkrétně za roky 2015 až 2017. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 4. 2017, čj. Pst 32/2017-23, projednání návrhu na pozastavení činnosti politické strany nebo politického hnutí nebrání překážka věci rozhodnuté, pokud je podán nový návrh na pozastavení činnosti, nicméně z jiných důvodů, než pro které byla činnost již dříve pozastavena.

[13] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Procesně úspěšné navrhovatelce, která by jinak měla na náhradu nákladů právo, nevznikly v souvislosti s řízením před Nejvyšším správním soudem náklady nad rámec její běžné činnosti, ze spisu ani jiné nevyplývají, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné.

Politické hnutí **je oprávněno** podat návrh podle článku 87 odst. 1 písm. j) Ústavy České republiky, jestliže tvrdí, že rozhodnutí o jeho rozpuštění nebo jiné rozhodnutí týkající se jeho činnosti není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu, podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 a § 79 odst. 1 věta druhá zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů).

V Brně dne 11. června 2019

Tomáš Langášek
předseda senátu